

ΕΛΛΗΝΙΚ

ΑΔΕΛΦΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ.

ΧΩΝ

ΕΛΛΗΝΙ

ΔΩΝ

ΝΟΣΟΚΟ-

ΜΩΝ

Υ
Γ
Γ
Ε
Ι
Α
Σ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Τ
Ε
Χ
Ν
Ο
Ν

23 - ΙΟΥΝΙΟΣ 1968

ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἐτήσια Συνδρομή Περιοδικοῦ, διὰ τὸ ἐσωτερικὸν δρχ. 50
» διὰ τὸ ἐξωτερικὸν \$ 3

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Α. Ν. 1092
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ, Θεραπευτήριον «Εὐαγγελισμός», Ὑψηλάντου 45 - 47

Ἐπεύθυνος τυπογραφείου :
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Ἐ' Διεθνὲς Συνέδριον τοῦ Διεθνοῦς Συνδέσμου Νοσοκόμων «Florence Nightingale»	
ΜΑΚΑΡ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ καὶ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ — καὶ ΔΕΡΜΕΖΗ (ἐκ μέρους καὶ ΥΠΟΥΡΓΟΥ Κ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ)	Μηνύματα
Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Προέδρου Ε.Ε.Σ. :	Ἐομιλία
Ε. ΠΑΤΡΙΝΕΛΗ, Προέδρου Ε.Σ.Δ.Ε.Ν. :	Προσφώνησις
ΥVONNE HENTSAH, Προέδρου τοῦ Συνεδρίου	Ἐναρκτήριος ὁμιλία
Μ. Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ :	Ἐομιλία
Δ. ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΗΛ :	»
MAJSA ANDRELL :	Ἐομιλία (Μετάφρασις Β. Α. ΛΑΝΑΡΑ)
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ	

ἐπαγωγική εἶναι ἢ ἐκ τοῦ μέρους πρὸς τὰ καθόλου. Θὰ ἐκκινή ἀπὸ τὴν πάσχουσαν περίπτωσιν καὶ θὰ ἐπιδίδεται εἰς τὴν ἐπιδημιολογικὴν ἔρευναν διὰ τὴν ἀνίχνευσιν νέων περιπτώσεων καὶ ἐπαφῶν ὡς καὶ τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως τοῦ περιβάλλοντος. Τὸ τρίπτυχον, ἐν ᾧ θὰ κινήται, θὰ εἶναι «ἄτομον - οἰκογένεια - κοινότης». Φροντὶς διὰ τὸ ἄτομον, σύμβολον διὰ τὴν οἰκογένειαν. Ὁργάνωσις τῆς κοινότητος πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ὑγειονομικῶν τῆς προβλημάτων. Τὸ σπίτι, ὁ μέγας ἀποδέκτης διδασκαλίας διὰ μίαν ὑγιεινὴν ζωὴν. Ἐκάστη ἐπίσκεψις καὶ μία διδασκαλία πρὸς ἐπιβολὴν ὄρων ὑγιεινῆς. Ἐφαρμογὴ ὑγειονομικῶν κανονισμῶν, φίλη πρὸς τὴν οἰκογένειαν καὶ ἐξυπηρετική, ἔμπιστος καὶ πολύτιμος σύμβουλος. Ἀναγνώρισις τῶν ἀναγκῶν ἀλλὰ καὶ ἐνέργειαι διὰ τὴν θεραπείαν των. Ἡ ὁμὰς — σχολεῖον, ἐργαστάσιον — ἕτερος τόπος ἀναλήψεως πρωτοβουλίας καὶ δράσεως. Ὁργάνωσις αὐτῆς ὑγειονομικῶς καὶ ἔμφασις εἰς τὰ προβλήματα τῆς ὑγείας. Κοινωνικὸς σύμβουλος

καὶ ὁδηγὸς καλῆς συμπεριφορᾶς. Ἰδρυσις συμβουλευτικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπιστρατευσις ἐθελοντῶν ὑγείας. Δὲν πρέπει ν' ἀμελῆ καὶ τὰ συναισθηματικὰ προβλήματα τοῦ πληθυσμοῦ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὑγείαν του. Συμμετοχὴ εἰς συμβούλια καὶ συνεδριάσεις, ἐξ ὧν δύναται νὰ προκύψῃ τι τὸ καλὸν διὰ τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων. Συμμετοχὴ εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν κοινοτικῶν προγραμμάτων Δημοσίας ὑγείας. Τέλος, ἡ Ἐπισκέπτρια πρέπει νὰ πρωτοστατῇ εἰς πᾶσαν πνευματικὴν κίνησιν τῆς κοινότητος ἀλλὰ καὶ σωματικὴν προαγωγὴν τῶν μελῶν αὐτῆς. Φυσικὸς προϊστάμενός της ὁ ὑγεινολόγος ἰατρός, ἀλλὰ καὶ πᾶς ἰατρός, ἐφ' ὅσον θὰ τὸν βοηθῇ εἰς τὴν διάγνωσιν, τὴν νοσηλείαν καὶ τὴν θεραπείαν, προσαρμοζομένη καταλλήλως.

Ἐὰν λοιπὸν κατορθωθῇ νὰ ἐφαρμοσθοῦν ὅσα ἀνωτέρω ἐξέθεσα, ἐλπίζω νὰ βελτιωθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ἐπισκεπτρίας Ἀδελφῆς καὶ νὰ ἀποδώσουν ἔτι περισσότερον τῶν μέχρι τοῦδε, ἐπ' ὠφελεία τῆς ὑγείας τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ (IMPROVING PUBLIC HEALTH NURSING SERVICE)

ὑπὸ τῆς κ. MAJSA ANDRELL - Διευθynούσης τοῦ Τμήματος Νοσοκόμων
ὑπουργείου ὑγιεινῆς Σουηδίας

Τὸ σημερινὸν θέμα εἰς τὸ προκαταρκτικὸν πρόγραμμα ἐπεγράφετο «Νέαι τάσεις εἰς τὴν Νοσηλευτικὴν Δημοσίαν ὑγιεινῆς». Εἰς τὸ τελικὸν πρόγραμμα ἐτροποποιήθη ὡς κατωτέρω : «Βελτίωσις τῆς Νοσηλευτικῆς Δημοσίας ὑγιεινῆς». Τοῦτο δημιουργεῖ πολὺ ἐνδιαφέρουσαν συζήτησιν διὰ τὸν ὁμιλητὴν.

Ἄραγε, αἱ νέαι τάσεις σημαίνουν πάντοτε βελτίωσιν;

Μὲ ὅλας τὰς νεωτέρας γνώσεις τῆς Ἰατρικῆς καὶ τῶν Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, ἔπρεπε ἀσφαλῶς καὶ ὁ τομεὺς τῆς Δημοσίας ὑγιεινῆς, τοῦ ὁποίου ἡ Νοσηλευτικὴ Δημοσία ὑγιεινῆς ἀποτελεῖ οὐσιῶδες μέρος, νὰ εἶχε βελτιωθῇ καὶ προοδεύσει. Ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, τί ἠμποροῦμε νὰ κάμωμεν δι' αὐτό;

Κατ' ἀρχὴν ἄς δώσωμεν τὸν ὀρισμὸν

τῆς Νοσηλευτικῆς Δημοσίας ὑγιεινῆς.

Συμφώνως πρὸς τὴν 4ην ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐμπειρογνομῶνων ἐπὶ τῆς Νοσηλευτικῆς τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως ὑγείας «Ἡ Νοσηλευτικὴ Δημοσία ὑγιεινῆς εἶναι εἰδικὸς κλάδος τῆς Νοσηλευτικῆς, ἡ ὁποία συνδυάζει τὴν τέχνην τῆς νοσηλείας, δημοσίαν ὑγιεινὴν καὶ μερικὰς πλευρὰς κοινωνικῆς βοήθειας. Λειτουργεῖ δὲ ὡς μέρος τοῦ ὅλου προγράμματος τῆς Δημοσίας ὑγιεινῆς, ἡ ὁποία σκοπὸν ἔχει νὰ προαγάγῃ τὴν ὑγείαν, νὰ βελτιώσῃ τὰς συνθήκας τοῦ κοινωνικοῦ καὶ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὑγείας καὶ εἰς τὴν πρόληψιν τῆς νοσηρότητος καὶ τῶν ἀναπηριῶν τοῦ πληθυσμοῦ. Ἀσχολεῖται ἡ Νοσηλευτικὴ Δημοσία ὑγιει-

νῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μὲ τὰς ὑγιεῖς οἰκογενείας ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν ἐκτὸς τῶν Νοσοκομείων. Ἐπίσης ἀσχολεῖται καὶ μὲ εἰδικὰς ομάδας πληθυσμοῦ καὶ γενικῶς μὲ τὰ προβλήματα ὑγείας, τὰ ὁποῖα ἐπηρεάζουν τὴν κοινωνίαν ὡς σύνολον. Λόγω τῆς ἐκ παραδόσεως στενῆς σχέσεως μεταξὺ Ἀδελφῶν καὶ οἰκογενειῶν, ἡ Νοσηλευτικὴ Δημοσίαις Ὑγιεινῆς χρησιμεύει ὡς σύνδεσμος διὰ τοῦ ὁποῖου πολλαὶ ἄλλαι ὑπηρεσίαι τῆς Δημοσίαις Ὑγιεινῆς καθίστανται γνωσταὶ εἰς τὸ κοινόν». Νομίζω ὅτι ὁ ὀρισμὸς αὐτὸς ἔχει ἀκόμη τὴν θέσιν του.

Ὁ τύπος τῆς Νοσηλευτικῆς Δημοσίαις Ὑγιεινῆς ποικίλλει ἀπὸ χώρας εἰς χώραν ἢ ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῆς ἰδίας χώρας, ἐξαρτᾶται δὲ ἀπὸ τὴν σύνθεσιν τῆς κοινωνίας. Αἱ δραστηριότητες τῶν Ἀδελφῶν Δημοσίαις Ὑγιεινῆς ἀλλάζουν ταχέως, ἀλλὰ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ βασικὴ λειτουργία τῆς Νοσηλευτικῆς Δημοσίαις Ὑγιεινῆς εἶναι: «Νὰ παρέχη πλήρη νοσηλευτικὴν φροντίδα εἰς ἄτομα, οἰκογενείας καὶ ομάδας πληθυσμοῦ».

Τὰ κύρια στοιχεῖα τῆς λειτουργίας ταύτης συμφώνως πρὸς τὸν ὀρισμὸν τῆς Π.Ο.Υ. διὰ τὴν Νοσηλευτικὴν Δημοσίαις Ὑγιεινῆς εἶναι:

1. Διδασκαλία Ὑγιεινῆς
2. Νοσηλεία τοῦ ἀσθενοῦς οἴκοι
3. Βοηθητικαὶ ἰατρικαὶ ὑπηρεσίαι, καὶ
4. Ἀναγνώρισις ἀναγκῶν καὶ προβλημάτων, ὡς καὶ ἡ παραπομπὴ αὐτῶν εἰς κοινωνικὰ ἰδρύματα ἢ ἰδρύματα Δημοσίαις Ὑγιεινῆς.

Ἡ ἀναλογία τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ποικίλλει καὶ μερικαὶ ἐξ ὑμῶν δυνατὸν νὰ μὴ θέλετε νὰ συμπεριλαμβάνετε τὴν κατ' οἶκον νοσηλείαν. Ἀλλὰ ὅλοι ἡμποροῦν νὰ συμφωνήσωμεν εἰς τὸν ὀρισμὸν ποὺ ἐδόθη τελευταίως εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἐφημερίδα «Nursing Times» διὰ τὴν Ἀδελφὴν Δημοσίαις Ὑγιεινῆς: «Εἶναι τὸ ἄτομον, τὸ ὁποῖον διερμηνεύει τὴν ὑγιεινὴν ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἔννοιαν τῆς λέξεως, συμπεριλαμβάνουσαν ὅχι μόνον τὴν σωματικὴν ὑγείαν ἀλλὰ καὶ τὴν κοινωνικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν τοιαύτην».

Τὸ πρῶτον στοιχεῖον ποὺ ἀνεφέρθη,

εἶναι ἡ Διδασκαλία τῆς Ὑγιεινῆς, καὶ μὲ αὐτὸ θὰ ἀσχοληθῶ περισσότερο.

Ἀσφαλῶς ἐδῶ ἀναγνωρίζομεν μερικὰς νέας τάσεις, ὡς πρὸς τὸ πῶς καὶ τί θὰ διδάξωμεν. Παλαιότερον ὁ ἰατρός εἰς τὰ Ἰατρεῖα ἢ ἢ Ἀδελφὴ εἰς τὰς κατ' οἶκον ἐπισκέψεις ἐδίδασκον τὴν μητέρα περὶ τῶν θεμάτων τῆς ὑγείας. Σήμερον ἡ ὑγιεινὴ διαπαιδαγώγησις γίνεται κατὰ πολὺ διαφορετικὸν τρόπον. Εἶναι ὀλιγότερον θέμα διδασκαλίας καὶ πολὺ περισσότερο συμβουλευτικὸν θέμα καὶ ὁμαδικὴ ἐργασία. Τώρα πλέον δὲν προσβλέπομεν εἰς τὴν μητέρα ἢ τὴν οἰκογενεῖαν ὡς ἄτομα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ διδάξωμεν, ἀλλὰ ὡς ἄτομα μὲ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ συνεργασθῶμεν. Σήμερον διαθέτομεν καλύτερα μέσα καὶ περισσοτέρας ἰκανότητος, ἀλλὰ καὶ ἡ διδασκαλία εἶναι περισσότερο ἐνδιαφέρουσα. Τὸ περιεχόμενον τῆς διδασκαλίας ἀλλάζει ὅχι μόνον λόγῳ τῆς προόδου τῆς Ἰατρικῆς καὶ τῶν ἄλλων Ἐπιστημῶν, ἀλλὰ καὶ διότι ὁλονὲν καὶ περισσότερο τὰ βασικὰ θέματα ὑγείας εἶναι πλέον κοινὴ γνῶσις. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσω τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου καὶ τὴν ἀνύψωσιν τῆς γενικῆς μορφώσεως — μιᾶς μορφώσεως (ἐκπαιδεύσεως), ἡ ὁποία δὲν ἀποκτᾶται μόνον εἰς τὸ σχολεῖον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ μέσα τῆς ἐπικοινωνίας καὶ ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν τῶν ἀνθρώπων λόγῳ τῆς ἀναπτύξεως τῶν μέσων συγκοινωνίας. Εἰς πολλὰς χώρας δὲν εἶναι πλέον ἀπαραίτητον νὰ διδάξετε εἰς τὰς νεαρὰς μητέρας τὴν ἀξίαν τοῦ θηλασμοῦ, τοῦ καθαροῦ ἀέρος ἢ τῆς καθαριότητος. Οὔτε εἶναι ἀνάγκη νὰ πείσετε τὴν μητέρα διὰ τοὺς ἐμβολιασμοὺς καὶ τὴν παρακολούθησιν τοῦ παιδιοῦ τῆς εἰς τὰ ἰατρεῖα. Ἡ μητέρα εἶναι ἀνήσυχος προκειμένου νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ἡ κοινωνία τῆς προσφέρει διὰ τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τοῦ παιδιοῦ τῆς. Ἔτσι εἶναι ὀλιγότερα ἀνάγκη διὰ περιοριστικὸς κανόνας ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκέψεων τοῦ παιδιοῦ εἰς τὰ ἰατρεῖα. Σήμερον αἱ κατ' οἶκον ἐπισκέψεις ρυθμίζονται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἐκάστης οἰκογενείας.

Ἐν τούτοις ἄλλα ἐρωτήματα ἐγείρονται, παρουσιάζονται προβλήματα, μὲ τὰ ὅποια ἡ Δημοσία Ὑγιεινὴ, ἐπομένως καὶ ἡ Νοσηλευτικὴ Δημοσία Ὑγιεινῆς πρέπει νὰ ἀσχοληθῇ. Ὁ μέσος γονεὺς σήμερον χρειάζεται ἐνίσχυσιν καὶ βοήθειαν διὰ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ μεγαλύτερου παιδιοῦ. Ἐπομένως δίδεται περισσότερος τόνος εἰς τὸ θέμα τῆς ψυχικῆς ὑγιεινῆς τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ ἐφήβου.

Ἡ ἀστική ζωὴ μὲ τὸν ὑπερπληθυσμὸν της, ὅπου καὶ οἱ δύο γονεῖς ἐργάζονται ἔξω τῆς οἰκίας, ἡ πάλη καὶ ἡ ὑπερέντασις τῆς ἐργασίας, παραδόξως οἱ μεγαλύτεροι μισθοὶ καὶ ὁ περισσότερος ἐλεύθερος χρόνος διὰ τὸν νεαρὸν ἐργάτην, εἶναι μερικοὶ παράγοντες, ποὺ προκαλοῦν ψυχικὰς ἀνωμαλίας καὶ διαστροφὴν χαρακτῆρος εἰς τὴν νέαν γενεὰν τοῦ εὐήμεροῦντος κράτους. Τὸ οἰνόπνευμα καὶ τὰ ναρκωτικὰ εἶναι σοβαρὰ προβλήματα. Εἰς τὸ σύνολον τοῦ πληθυσμοῦ ὑπάρχουν σήμερον περισσότεροι νευρικοὶ κλονισμοί.

Ἐπίσης εἶναι τὰ προβλήματα τοῦ ἀναπήρου παιδιοῦ. Λόγω τῆς ἀναπτύξεως τῆς Μαιευτικῆς καὶ τῆς Παιδιατρικῆς ἐπιζοῦν περισσότερα ἀδύνατα παιδιά. Παρὰ τὴν ἔγκαιρον διάγνωσιν ὑπάρχει μεγάλη ἀναλογία σοβαρῶς ἀναπήρων παιδιῶν, ὅχι μόνον μὲ σωματικὰς ἀναπηρίας, ἀλλὰ καὶ μὲ πνευματικὰς, πράγμα τὸ ὅποιον δημιουργεῖ προβλήματα δι' ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειαν.

Ἡ ἀξανομένη ἀναλογία τῶν ἡλικιωμένων ἀτόμων τῆς κοινωνίας ὑπονοεῖ ἐπίσης αὐξήσιν τῶν ἀναγκῶν διὰ Ἀδελφὰς Δημοσίας Ὑγιεινῆς. Ἡ ἀναγκαιότης τῆς βοήθειας τῶν ἡλικιωμένων ἀτόμων, διὰ νὰ διατηροῦνται καλῶς καὶ ἐν δράσει ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερον, θὰ πρέπει νὰ τονισθῇ ἰδιαίτερος.

Εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ ἄλλοῦ γνωρίζομεν καὶ ἄλλα ἐγειρόμενα προβλήματα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσωμεν, ὅπως τὰ τροχαῖα καὶ οἰκιακὰ ἀτυχήματα, τὴν λανθασμένην διαιτητικὴν καὶ ἄλλα, τὰ ὅποια εἶναι θέματα ὑγιεινῆς διαπαιδαγωγήσεως.

Πρέπει, ἐπομένως, ὅλα τὰ προβλήματα νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἀπὸ μόνην τὴν Ἀ-

δελφὴν Δημοσίας Ὑγιεινῆς; Θὰ ἦτο οὐτόπια νὰ ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ αὐτὴν νὰ τὰ ἀντιμετωπίσῃ μόνη της, ὅπως ἐγένετο παλαιότερον ὅποτε αἱ κυριώτεραι φροντίδες της ἀφωροῦσαν εἰς τὴν καθαριότητα καὶ τὴν σωματικὴν φροντίδα τοῦ παιδιοῦ. Ἀκόμη ἡ ὁμὰς τοῦ ἱατροῦ καὶ τῆς Ἀδελφῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς ἢ τῆς Μαίας εἶναι ἀνεπαρκῆς. Ἡ λειτουργία των ὡς ἀνιχνευτῶν περιπτώσεων, διερμηνευτῶν τῆς Ὑγιεινῆς καὶ ὡς ὀργάνων παραπομπῆς εἰς ἀρμόδια ἰδρύματα ἀπαιτεῖ τὴν συνεργασίαν πολλῶν ἀτόμων. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ ὑγιεινὴ διαπαιδαγώγησις καθίσταται ὀλονὲν καὶ περισσότερον σύνθετος καὶ ἀπαιτητικὴ.

Εἰς μερικὰς χώρας καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὰς Η.Π.Α. ὑπάρχουν εἰδικοὶ Παιδαγωγοὶ Ὑγιεινῆς (Health Educators) οἱ ὅποιοι ἐργάζονται ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν κοινότητα. Νομίζω, ὅτι καὶ εἰς τὰς περισσοτέρας Εὐρωπαϊκὰς χώρας εὐχαρίστως θὰ δεχθῶμεν τὸν παιδαγωγὸν αὐτόν, ἀλλὰ κυρίως ὡς εἰδικὸν διδάσκαλον Δημοσίας Ὑγιεινῆς εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ὡς μέλος τῶν μεγάλων διοικητικῶν μονάδων Δημοσίας Ὑγιεινῆς.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο θὰ ἤθελα νὰ ἀναφέρω τὸν διδάσκαλον τοῦ Σχολείου ὡς πολὺ σπουδαῖον παράγοντα εἰς τὸν τομέα αὐτόν. Φοβοῦμαι ὅτι, ὡς Ἀδελφαὶ Δημοσίας Ὑγιεινῆς, εἴμεθα κάπως ἀπρόθυμοι νὰ βλέπωμεν τὸν διδάσκαλον ὑπὸ αὐτὸ τὸ πρῖσμα. Ποῦ ἄλλοῦ ὅμως πρέπει τὸ παιδί νὰ διδαχθῇ τὰ θέματα ὑγείας, ἐὰν ὅχι εἰς τὸ σχολεῖον; Ὁ διδάσκαλος τοῦ σχολείου πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸς ὡς μέλος τῆς ὑγειονομικῆς ὁμάδος. Καὶ ὅμως, εἰς πολλὰς χώρας ἀκόμη ἡ πυρὴν τῆς ὑγειονομικῆς ὁμάδος ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὁ ἱατρὸς καὶ ἡ Ἀδελφή, ἢ ἡ Ἀδελφὴ Μαῖα.

Ἐὰν ὁμιλοῦμε διὰ τὴν Ἀδελφὴν Δημοσίας Ὑγιεινῆς ὡς διδάσκαλον τῆς Ὑγιεινῆς, τοῦτο γίνεται διότι αὐτὴ εἶναι τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποιον ἔρχεται συνεχῶς εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν πληθυσμὸν τῆς κοινότητος καὶ διότι Νοσηλευτικὴ Δημοσίας Ὑγιεινῆς χωρὶς ὑγιεινὴν διαπαιδαγώγησιν θὰ ἦτο ἄσκοπος.

Ἦδη ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως καθίσταται φανερόν ὅτι, ἀσχολούμενοι μὲ τὸ πρῶτον στοιχεῖον τῆς Νοσηλευτικῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς, ὅπωςδήποτε περιλαμβάνομεν καὶ τὰ ἄλλα τρία. Θὰ ἀφήσω τὸ θέμα νοσηλείας τοῦ ἀσθενοῦς οἶκοι δι' ἀργότερον, καὶ θὰ ἀναπτύξω τὸ τρίτον καὶ τέταρτον στοιχεῖον.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Π.Ο.Υ. ἀνεφέρθη ὡς Βοηθητικαὶ Ἰατρικαὶ ὑπηρεσίαι, δὲν εἶναι ἀκριβῶς καθωρισμένον διὰ τὴν Νοσηλευτικὴν Δημοσίαν Ὑγιεινῆς. Ἀποτελεῖται, ἐν μέρει, ἀπὸ μίαν ἰατροτεχνικὴν ἐργασίαν ἐπαγγελματικοῦ ἐπιπέδου, ἢ ὁποία ἀνατίθεται εἰς τὰς Ἀδελφὰς ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ. Αἱ ὑπηρεσίαι αὐτοῦ τοῦ εἴδους εἶναι θεραπευτικῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ προληπτικῆς, ὅπως τὰ προγράμματα ἐμβολιασμῶν. Σπουδαία ὑπηρεσία εἶναι ἐπίσης ἡ τῆς ἀνιχνεύσεως καὶ ἀναφορᾶς ὡς καὶ ἡ ἐρμηνεία τῶν παραγόντων. Ἡ Ἀδελφὴ π.χ. ἀφ' ἐνός μὲν δύναται νὰ δώσῃ πληροφορίας εἰς τὸν ἱατρὸν σχετικὰς μὲ τοὺς ὑπάρχοντας παράγοντας εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τὴν οἰκογένειαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐπεξηγήσῃ τὰς ἱατρικὰς ὁδηγίας εἰς τὴν οἰκογένειαν. Μερικαὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς πληροφορίας δὲν ἀφοροῦν μόνον τὸν ἱατρὸν, ἀλλὰ καὶ ἕναν διαρκῶς ἀύξανόμενον ἀριθμὸν ἄλλων συνεργατῶν τῶν τομέων τῆς Ὑγιεινῆς καὶ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, ποὺ ἀνεφέρθησαν, εἶναι ἡ ἀναγνωρίσις ἀναγκῶν καὶ προβλημάτων, ὡς καὶ ἡ παραπομπὴ αὐτῶν εἰς ἀρμόδια ἰδρύματα. Ἡ Νοσηλευτικὴ Δημοσίαν Ὑγιεινῆς, ὅπως εἰς ἕνα βαθμὸν καὶ ἡ γενικὴ Νοσηλευτικὴ, λόγῳ τῶν πολλῶν εἰδικότητων, καθίσταται ὅλον ἐν καὶ περισσότερον ἕνας σύνδεσμος μεταξὺ νόσου καὶ ὑγείας. Τοῦτο δύναται νὰ παρανοηθῆ. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὴν μοναδικὴν λειτουργίαν τῆς Ἀδελφῆς ὡς εἰδικῆς ἐπὶ τῆς νοσηλευτικῆς φροντίδος, ὁ κίνδυνος τῆς παρανοήσεως εἶναι ἐλάχιστος. Ἡ Ἀδελφὴ, ὡς μέλος τῆς ὑγειονομικῆς ομάδος τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται πλησιέστερον πρὸς τὴν οἰκογένειαν, πρέπει νὰ ἔχη

ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων ἐνδιαφερόντων τῆς τὴν συνίχισιν τῆς νοσηλευτικῆς φροντίδος, ἢ ὁποία βασίζεται εἰς τὴν ἔγκαιρον ἀνίχνευσιν.

Καὶ τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὸ θέμα Νοσηλείας τοῦ ἀσθενοῦς οἶκοι.

Ὡς ἀνεφέρθη προηγουμένως, τὸ ἔργον τῆς Νοσηλευτικῆς φροντίδος τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τὴν κοινότητα δυνατὸν νὰ μὴν ὑπάγεται εἰς τὴν Νοσηλευτικὴν Δημοσίαν Ὑγιεινῆς εἰς ὅλας τὰς χώρας. Ἐν τούτοις εἶναι ὀρθὸν νὰ ὑπάγεται εἰς τὴν Νοσηλευτικὴν Δημοσίαν Ὑγιεινῆς, δι' αὐτὸ καὶ τὸ ἀναφέρω.

Ἡ ὑγειονομικὴ διαπαιδαγώγησις μαζὶ μὲ τὴν προληπτικὴν ὑγιεινὴν, ὡς καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀσθενοῦς, εἶναι ἀναπόσπαστον τμῆμα τῆς ὅλης Νοσηλευτικῆς. Μέχρι σήμερον ὅμως αἱ πλευραὶ αὗται τῆς Νοσηλευτικῆς τονίζονται περισσότερο εἰς τὴν Νοσηλευτικὴν τῆς κοινότητος, παρὰ εἰς τὰ Νοσοκομεῖα, ὅπου ἡ τεχνικὴ Νοσηλευτικὴ τοῦ βαρέως πάσχοντος κυριαρχεῖ ἀκόμη.

Εἶναι πλέον κοινὴ γνώσις, ὅτι τὸ ὄριον μεταξὺ ἀσθενοῦς καὶ ὑγινοῦς καθίσταται ὅλον ἐν καὶ δυσκολώτερον νὰ καθορισθῆ. Θὰ σὰς ὑπενθυμίσω πάλιν τὸν ἀύξανόμενον ἀριθμὸν τῶν ἡλικιωμένων, οἱ ὁποῖοι ἐπιζητοῦν τὰς ὑπηρεσίας τῆς Ἀδελφῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς. Εἶναι πάντοτε δυνατὸν καὶ εὐκόλον νὰ διακρίνετε τί εἶναι νόσος καὶ τί γῆρας; Καὶ ποῦ ἠμπορεῖτε νὰ σύρετε τὸ ὄριον προκειμένου περὶ ψυχικῶν ἀνωμαλιῶν;

Γνωρίζομεν, ὅτι ἡ πελατεία τῶν Ἀδελφῶν εἰς τὰς οἰκίας ἀποτελεῖται, ἐν μέρει, ἀπὸ ἀσθενεῖς ἐξερχομένους ἐκ τῶν Νοσοκομείων, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀποκατάστασις — ἥτις μέχρις ἐνός βαθμοῦ σημαίνει ἠθικὴν τόνωσιν καὶ διδασκαλίαν ὑγιεινῆς — εἶναι μεγάλης σημασίας.

Μία λογικὴ σύγχρονος τάσις εἶναι ἡ χρησιμοποίησις ἐκπαιδευμένου βοηθητικοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον ὅπως καὶ εἰς τὰ Νοσοκομεῖα, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν ἀπὸ τὴν Ἀδελφὴν Δημοσίαν Ὑγιεινῆς, ἢ ὁποία ἠμπορεῖ καὶ πρέπει νὰ τοῦ ἀναθέσῃ ἐργασίας ποὺ ἀπαιτοῦν ὀλιγωτέραν ἐκπαίδευσιν. Μόνον κατ' αὐτὸν

τὸν τρόπον αἱ ἱκανότητες καὶ τὰ προσόντα τῆς Διπλωματούχου Ἀδελφῆς θὰ ἀξιοποιηθοῦν καλύτερον.

Ἐὰν ἡ Νοσηλευτικὴ τῆς κοινότητος εἶναι ὠργανωμένη ὡς εἰδικὴ ὑπηρεσία ἢ ὄχι δὲν ἔχει μεγάλην σημασίαν. Ἀποτελεῖ τμῆμα τῆς Νοσηλευτικῆς Δημ. Ὑγιεινῆς.

Ἦδη ἐλέχθη, ὅτι ἡ ὀργάνωσις τῆς Νοσηλευτικῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς ποικίλλει ἀπὸ χώρας εἰς χώραν. Ἐν τούτοις, εἶναι δυνατόν νὰ διακρίνωμεν μερικὰς τάσεις, αἱ ὁποῖαι πιστεύω ὅτι εἶναι κοινὰ καὶ παρατηροῦνται καὶ εἰς τὴν πατρίδα μου. Εἰς τὴν Σουηδίαν ἀρχίσαμε μὲ γενικὴν Νοσηλευτικὴν Δημοσίαν Ὑγιεινῆς, ἀλλὰ εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦτο γίνεται μόνον εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιοχάς, ὅπου ἡ Ἀδελφὴ κάμνει τὸ κάθε τι, ἀκόμη καὶ κατ' οἶκον νοσηλείαν. Εἰς μερικὰς περιοχὰς μὲ ἐπιπρόσθετον ἐκπαίδευσιν ἡ Ἀδελφὴ Δημοσίας Ὑγιεινῆς παρέχει ἀκόμη φροντίδα καὶ εἰς τὰς ἐπιτόκους, πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, ἐργασίαν πρὸ πρὶν ἔκαμνον αἱ Μαῖαι.

Ἀφ' ἑτέρου αἱ ἀστικαὶ περιοχαὶ αὐξάνουν εἰς ἔκτασιν καὶ ἀριθμόν. Εἰς τὰς περιοχὰς αὐτὰς τὰ Σχολεῖα εἶναι ἀρκετὰ μεγάλα, διὰ νὰ ἀπασχολοῦν πλήρως μίαν ἢ δύο Ἀδελφάς, αἱ ὁποῖαι ὡς μέλη τοῦ σχολικοῦ προσωπικοῦ λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν τοῦ Σχολείου. Οἱ Συμβουλευτικοὶ Σταθμοὶ παιδιοῦ εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ἔχουν ἀνάγκην Ἀδελφῶν εἰδικευμένων εἰς τὴν Μαιευτικὴν - Παιδιατρικὴν καὶ τὴν Βιομηχανικὴν Νοσηλευτικὴν. Δὲν νομίζω ὅμως, ὅτι τὸ ἐρώτημα τῆς Γενικευμένης ἢ Εἰδικευμένης Νοσηλευτικῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς, τὸ ὁποῖον προεκάλεσε πολλὰς συζητήσεις εἰς τὸ παρελθόν, παρουσιάζει τὰ ἴδια προβλήματα σήμερον.

Εἶναι μέγαλον προνόμιον διὰ τὴν οἰκογένειαν νὰ ἔχη μίαν Ἀδελφὴν Δημοσίας Ὑγιεινῆς νὰ ἀσχολῆται μὲ αὐτὴν καὶ ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν πρέπει νὰ γίνεται. Ἀλλὰ ὅπου ἡ πολυδύναμος Ἀδελφὴ δὲν ἀποτελεῖ ἐφικτὴν ἀναλογίαν, ὅπως εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, ἢ Ἀδελφὴ τοῦ Σ.Σ. παιδιοῦ ἢ ἡ Ἀδελφὴ, ἢ ὁποῖα ἐπισκέπτεται συχνὰ τὴν οἰκογένειαν δι' ἓν χρονίως

πάσχον μέλος τῆς, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὡς σύμβουλος τῆς οἰκογενείας αὐτῆς καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σύνδεσμος μεταξὺ διαφόρων ἀρμοδίων ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν.

Ἡ θεραπεία τοῦ παλαιοῦ προβλήματος, ἤτοι τῆς σμικρύνσεως τῶν παρουσιαζομένων χασμάτων μεταξὺ τῶν διαφορῶν κλάδων τῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Νοσοκομείου, εἶναι ἡ ὠργανωμένη ὁμὰς ἐργασίας. Ἡ ὁμὰς αὕτη θὰ ἐξασφαλίσῃ συνεχῆ φροντίδα διὰ τὴν οἰκογένειαν. Ἐδῶ θὰ ἤθελα νὰ τονίσω αὐτὴν τὴν σύγχρονον τάσιν τῆς στενωτέρας συνεργασίας ὅλων τῶν ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἡ τάσις αὕτη πηγάζει ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ φραγμοὶ μεταξὺ προληπτικῆς καὶ θεραπευτικῆς ἐργασίας ἐξαφανίζονται. Τὸ ὅτι αἱ Νοσοκομειακαὶ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ τῆς Δημοσίας καὶ Κοινωνικῆς Ὑγιεινῆς συνενώνονται, ὀφείλεται εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑγιεινῆν. Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ Νοσοκομεία ἔχουν μάθει πολλὰ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀπὸ τὸν τομέα τῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς καὶ ἀντιθέτως. Ἡ ἔννοια τοῦ ἀσθενοῦς ὡς μέλους τῆς κοινωνίας εἶναι παλαιὰ εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς, ἐνῶ εἰσῆχθη τελευταίως εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ Νοσοκομείου. Κατὰ κανόνα ὅμως ἡ Ὑγειονομικὴ διαπαιδαγώγησις εἶναι ἑλλιπὴς ἀκόμη εἰς τὰ Νοσοκομεία καὶ χρειάζεται νὰ τονίζεται περισσότερο. Ἀφ' ἑτέρου, ἡ πρόοδος τῆς Ἰατρικῆς καὶ τῶν Τεχνικῶν Ἐπιστημῶν καθιστᾷ τὸ Νοσοκομεῖον τὸ φυσικὸν κέντρον ἐκπαίδευσσεως καὶ διὰ τὸν ἐργαζόμενον εἰς τὴν κοινότητα.

Προσεπάθησα νὰ θίξω μερικὰς συγχρόνους τάσεις τῆς Νοσηλευτικῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς, ὅπως τοῦλάχιστον παρατηροῦνται εἰς τὴν πατρίδα μου καὶ ποῦ ὀδηγοῦν αἱ τάσεις αὐταί.

Μὲ τὴν αὐξανομένην εὐημερίαν καὶ τὰς νέας ἰατρικὰς καὶ κοινωνικὰς γνώσεις παλαιὰ προβλήματα λύονται, ἄλλα ὅμως νέα περισσότερο σύνθετα ἀναφύονται. Αὐτὰ ἀπαιτοῦν τὴν καλὴν χρησιμοποίησιν τῶν εἰδικῶν. Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς ὡς διδασκάλου ὑγιεινῆς καὶ ὡς συνδέσμου μεταξὺ ἀσθενοῦς,

οικογενείας ἢ ἄλλης ομάδος ἀνθρώπων, ὡς καὶ ἄλλων ἐργατῶν τῆς Ὑγιεινῆς, καθίσταται ὁλονὲν καὶ περισσότερον ἀναγκαῖος. Καθ' ὅσον οἱ φραγμοὶ μεταξὺ προληπτικῶν καὶ θεραπευτικῶν ὑπηρεσιῶν ἐξαφανίζονται, ἡ διαφορὰ μεταξὺ Ἀδελφῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς καὶ Ἀδελφῆς Νοσοκομείου εἶναι μικρότερα. Διὰ τὴν δυννηθῆ ἢ Ἀδελφῆ Δημοσίας Ὑγιεινῆς νὰ ἐργάζεται ἀποτελεσματικώτερον, ὅπως καὶ ἡ συνάδελφος τῆς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, πρέπει νὰ χρησιμοποίησιν βοηθητικὸν νοσηλευτικὸν προσωπικόν, ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἐπιβλέπη καὶ νὰ καθοδηγῆ. Ἡ Διευθύνουσα Νοσηλευτικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς μιᾶς ἐπαρχίας ἐπὶ παραδείγματι, ἢμπορεῖ βαθμιαίως νὰ μὴν εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς μιᾶς ἀνεξαρτήτου ὑπηρεσίας, δηλαδὴ τῆς Νοσηλευτικῆς, ἀλλὰ Διευθύνουσα μιᾶς εὐρείας διοικητικῆς ομάδος ἢ ὁποία ἢμπορεῖ νὰ ἔχη τὸ Νοσοκομεῖον ὡς κέντρον τῆς.

Διὰ τὴν ἀκολουθοῦμε τὰς συγχρόνους τάσεις χρειάζεται συνεχῆς βελτίωσις ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς. Ὅ,τι ζητοῦμεν ἐπομένως, εἶναι μία ὀργανωσις εἰς τὴν ὁποίαν θὰ χρησιμοποιηθοῦν καλύτερον ὅλαι αἱ ὑπηρεσίαι. Ὅπου ὁ ἐργαζόμενος — ἰατρὸς ἢ ἀδελφῆ ἢ Κοινωνικὴ Λειτουργὸς — ἐξασκῶν «γενικὴν ἰατρικὴν» (General Practitioner) ἢ ὡς εἰδικευμένος εἰς ὠρισμένον τομέα, θὰ ἔχη τὰς δυνατότητας νὰ χρησιμοποίησιν τὰς εἰδικὰς γνώσεις του ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μὲ τοὺς ἄλλους, διὰ τὴν ἐξασφαλισθῆ οὕτω ἡ συνεχῆς ὑγειονομικὴ φροντίς τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτευχθῆ ἢ εἰς τὸ μᾶξιμον ἀπόδοσις ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι γνωστά: Καλὴ διοίκησις, συμπεριλαμβάνουσα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, προσεκτικὸν σχεδιασμόν, βασιζόμενον ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν ἀναγκῶν τῆς κοινότητος καὶ τῶν πηγῶν, τὰς ὁποίας παρέχει αὕτη· ἀξιολόγησις τῆς ἐργασίας, ἢ ὁποία ἐπιτελεῖται καὶ ἀσφαλῶς ἱκανοποιητικὴ ἐκπαίδευσις τῶν διαφόρων ομάδων τῶν ἐργαζομένων.

Ἐν συμπεράσματι:

Ἡ Νοσηλευτικὴ διὰ τὴν παράσχῃ τὴν συνεισφορὰν τῆς εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑγιεινὴν:

1) Τὸ πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως Ἀδελφῶν Δημοσίας Ὑγιεινῆς — βασικὸν καὶ μετεκπαιδεύσεως — πρέπει νὰ παρακολουθῆται μετὰ προσοχῆς, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ προγράμματος ἐπιλογῆς καὶ προσλήψεως μαθητριῶν. Νομίζω ὅτι εἰς πολλὰς χώρας πρέπει εἰς τὸ πρόγραμμα νὰ συμπεριληφθοῦν περισσότεραι κοινωνικαὶ ἐπιστῆμαι. Νὰ δοθῆ προσοχὴ εἰς τὴν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐκπαίδευσιν τοῦ προσωπικοῦ. Εἶναι ἀπαραίτητον, ὥστε οἱ σπουδασταὶ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ὑγιεινῆς νὰ διδάσκονται ἀπὸ κοινοῦ ὠρισμένα μαθήματα.

2) Ὁ θεσμὸς τῆς καλῶς ἐκπαιδευομένης Ἀδελφῆς πρέπει νὰ εἰσαχθῆ εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς διοικήσεως. Ἐργασία καθ' ὁμάδας εἰς τοὺς περιφερειακοὺς τομεῖς πρέπει νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς καθ' ὁμάδος ἐργασίας εἰς τὴν κεντρικὴν διοίκησιν. Ἡ μία εἶναι ἄσκοπος ἄνευ τῆς ἄλλης.

3) Αἱ Ἀδελφαὶ πρέπει νὰ λαμβάνουν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἔρευναν.

Πολλὰ ἐκ τῶν Ἀδελφῶν Δημοσίας Ὑγιεινῆς γνωρίζουν τὰς ἐρευνητικὰς μελέτας καὶ τὰς ὑγειονομικὰς καταμετρήσεις διὰ τὰς ὁποίας συλλέγουν πληροφορίας. Ὅμως πολλὰ Ἀδελφαὶ χρειάζονται εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν διὰ τὴν ἔρευναν, διὰ τὴν εἶναι ἱκαναὶ νὰ ἐργάζονται καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτόν. Μία γενικὴ ἀνταλλαγὴ γνώσεων καὶ ἰδεῶν, ὡς καὶ ἀπὸ κοινοῦ σχεδιασμὸς ἐπὶ ἴσων βάσεων, εἶναι ἀπαραίτητος. Ἐν τῷ συνόλῳ, ἡ συνεργασία μεταξὺ τῶν διαφόρων ομάδων καὶ ἡ ὀργανωμένη καθ' ὁμάδας ἐργασία πρέπει νὰ τονίζεται διαρκῶς.

Μετάφρασις: **ΒΑΣΙΛ. Α. ΛΑΝΑΡΑ**
Βοηθοῦ Διευθυνούσης Ἀδελφῆς Θεραπευτηρίου «Ὁ Εὐαγγελισμὸς»